Sınıf Mücadelesi

Aylık
işçi gazetesi

06 Aralık 2019
Sayı: 258

Fiyatı: 1.5 TL

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ, BİRLEŞİN!

Ekonomik kriz tüm toplumu beraberinde yıkıma doğru sürüklüyor
Gidişatı durdurmak için mücadeleden başka seçenek yok

Ekonominin binde 9 oranında büyümesi, iktidara mensup siyasiler, özellikle damat bakan ve iktidarı destekleyen patronlar için övünme bahanesi oldu. Damat bakan, yıl sonunda %5 olan tahminin gerçekleşeceğini açıladı; önemi yok zaten onu fazla takan da yok. Üretim düşerken, siparişler azalırken, tüketim dibe inerken, işsizlik ve enflasyon tırmanırken bu kadarlık büyüme rakamı, uydurulmuş değilse neredeyse mucize anlamına geliyor. Kimsenin mucizeye inandığı yok.

BİZ KİMİZ?

Bugün kapitalist topluma egemen olan anlayış sömürücü, ırkçı, gerici, baskıcı ve cinsiyetçi zorbalığa dayanmaktadır. İnsanlık için tek çıkış yolu komünizmdir. Bu siyasetin, Stalinizmin politika ve uygulamalarıyla ortak bir yönü yoktur.

***Sınıf Mücadelesi,** işçi sınıfı tarafından uluslararası düzeyde kurulacak bir komünizmden yanadır; Stalinizmin "Tek Ülkede Sosyalizm" hayaline karşılık, komünizmin uluslararası bir düzeyde mümkün olacağını savunur.*

***Sınıf Mücadelesi,** insanlığın kurtuluşu olan komünizmi, kadın ve erkeklerin her türlü sömürü ezme-ezilme ilişkisinden, ayrımcı uygulamalardan kurtuluşu olarak anlar. Başta Kürt ulusu olmak üzere ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunur.*

***Sınıf Mücadelesi,** kapitalistlerin kârı uğruna işçilerin sömürülmesine hizmet eden burjuva devlete, meclise, mahkemelere, orduya ve polise karşıdır.*

***Sınıf Mücadelesi,** sendikaların devletten bağımsızlığını ve sendika içi demokrasiyi savunur. İşçilere ihanet eden sendika bürokratlarına karşı mücadele eder; sendikaların yeniden birer işçi örgütü haline gelmelerini savunur.*

***Sınıf Mücadelesi,** tüm işçilerin, emekçilerin ve yoksulların öz çıkarlarını savunacak ve işçi sınıfına dayanan devrimci bir işçi partisinin kurulmasını amaçlar.*

***Sınıf Mücadelesi,** uluslararası işçi sınıfının partisi olacak olan IV. Enternasyonal'in yeniden kurulmasını savunur; bu amacı paylaşan devrimci örgütlerle birlikten yanadır.*

***Sınıf Mücadelesi'**nin savunduğu görüşler bunlardır. Bu nedenle bu gazeteyi savunanlar Troçkisttir. Marks, Engels, Lenin ve Troçki'nin geleneğine bağlıdırlar; enternasyonalist komünisttirler.*

Başyazının devamı:

Gerçekte bir ev almak için kredi çekilmesi, fiyat arttığı için bir işyerinin elektrik faturasına daha fazla para ödemesi dahi büyüme rakamına dahil edildiği için aslında gerçeği anlatmıyor.

Üstelik ekonomi büyüse, geçmiş yıllarda yaşadığımız gibi patronların kasaları tıka basa para ile dolsa bile işçi sınıfına giden miktar kısılmaya devam ediyor. Ekonomi büyüdükçe ücretin artacağı, işsizliğin biteceği, tam bir yalan.

Ekonominin büyüdüğü yıllarda, tüm dünyada olduğu gibi patronların kasalarına giden para çok daha fazla arttı, işçi ile patron arasındaki fark büyüdü. Ekonomi daraldığında işçi sınıfı için çok daha kötü oluyor. Hem yaşam düzeyi çok hızlı geriliyor, çalışma koşulları kötüleşiyor, işsizlik artıyor buna karşın patronlarla aralarındaki fark daha hızlı artıyor. İşte şimdi bu dönemi yaşıyoruz.

İşçi sınıfının ekonomik krizin etkilerini yaşaması ve yaşadığı sorunların; işsizliğin, tüm aileyi kapsayan intiharların, artan sosyal şiddetin, sağlık ve eğitimde, ulaşım, altyapıdaki eksiklerin etkilerinin ekonomik gerilemeden kaynaklandığını anlaması zaman alıyor. Bu nedenle siyasetçiler, sürekli olarak sahte umut yaymaya çalışıyor. Ekonomi düzeleceğinden değil ancak devamlı önümüzdeki aylarda, gelecek yıl düzelecek diyorlar. Çünkü işçi sınıfının böyle gitmez, artık yeter, demesini geciktermeye çalışıyorlar.

Siyasetçiler görevini yapıyor; patronlar için gereğini yaparken işçi sınıfına sahte umut vermeye çalışıyorlar. Siyasetçileri bunu yaptıkları için suçlamak gerekli ama fazla bir anlamı yok. Çünkü asıl gereğini yapması gereken işçi sınıfının kendisidir. Sınıfının sorunlarının bilincinde olan işçiler, böylesi dönemlerde sorumluluk alıp öne çıkmalı, düzenin kilitlendiği aşamada mücedele kaçınılmaz olduğunda, sınıfının çıkarlarını savunabilmek için şimdiden hazırlık yapmalı. Bu aynı zamanda devrimci aydınların da görevi.

2008'den bu yana ekonomik kriz, dünya üzerinde dolanıyor. Bazı ülkeleri ağır vurdu, şu veya bu düzeyde mücadeleler oldu. Bazı ülkeleri ise çok daha ağır vurdu, iç savaşlar krizin etkisiyle ortaya çıktı. Bazı ülkeler arasında rekabet, çatışmaya doğru ilerliyor. Böyle bir ortamda krizin derinleşmesinin hangi düzeyde olumsuz sonuçlar ortaya çıkaracağını tahmin etmek çok zor. Ancak işçi sınıfına, hatta toplumun tüm kesimlerine zarar vereceği şimdiden açıkça görülüyor.

İşte bu nedenle işçi sınıfının ekonomik krize ve ötesinde krizleri üreten bu düzene karşı örgütlenmesi, sadece kendi sınıfının çıkarları için değil, tüm toplumun, insanlığın geleceği açısından çok önemli ve gerekli. (05.12.19)

Emekçinin Gündemi

Asgari ücretin ardındaki gerçekler

Asgari ücretin belirlenme süreci Türk-İş genel kuruluna denk geldi. İşçi temsilcisi olan Türk-İş Genel Başkanı, “Yaşam maliyeti 2 bin 578 lira... yaşam maliyetinin altında hiçbir şeyi konuşmayız” diyor. Bu rakam %27.6 zam demek.

Yeniden aday olmasına rağmen sendika bürokratı, bu yıl fazla esip gürleyemiyor, çünkü geçen yıl açık kalan mikrofon, bunun oyun olduğunu göstermişti.

Bakan söze “önceliğimiz iş güvencesi” diye başladı. Yani işsizlikle tehdit ederek. Bu sözde bakan, işsizlik fonunu patronlara yediren, çalışanı görmeyen çalışma bakanı.

Patron temsilcisi her zamanki gibi “rekabetten” açtı sözü yani çok zam isterseniz batarız, siz de işsiz kalırsınız demeye getirdi. Sanki siparişler patlarken, kasaları tıka basa dolarken işçiye daha çok ödemişler gibi.

Asgari ücret, işçi ücretinin devlet eliyle düşük tutulmasıdır. İşyerlerinde işçiler, örgütlenerek, mücadele ederek belki patronu daha yüksek ücret vermeye zorlayabilir. Ancak asgari ücret yoluyla bunun önüne geçiliyor. DİSK’in asgari ücret üzerine yaptığı araştırmanın sonuçları bu gerçeği doğruluyor.

2006’da ortalama ücret ve maaş, asgari ücretin 2 katı iken 2018’de bu oran 1.6 katına geriledi. Çünkü asgari ücret, genel ücret haline dönüşüyor. TÜİK’e göre asgari ücretin altında ücret alanların sayısı 1 milyon 800 bin, asgari ücret alanların sayısı 5 milyon civarında. Asgari ücretin altında, asgari ücret düzeyinde ve asgari ücretin 100 lira üzerinde ücret alan toplam 10 milyon civarında işçi var.

Patronlar, asgari ücret zammı gündeme geldiğinde, sanki düşük olsa daha yüksek ücret vereceklermiş gibi verginin yüksekliğinden şikayet eder.

Asgari ücretin görünen-görünmeyen, dolaylı-dolaysız kesintiler sonucunda, 1.537 lirası vergi ve kesintiye gidiyor. Buna karşın 2008’den bu yana devletin ödediği AGİ hariç yani patronların doğrudan ödediği asgari ücret 1.829 lira.

Patronlar yine de haklı değil; çünkü bir kısmı kesintileri devlete ödemiyor, bir kısmı daha fazlasını işsizlik fonundan geri alıyor, bir kısmı teşvik olarak geri alıyor, bir kısmı prim olarak alıyor.

Patronların devletin kasasından aldığı para, gökten gelmiyor; asgari ücretli işçiden kesiliyor. Geçen yıl asgari ücretli ve düşük gelirli işçiden alınan vergi, ilk vergi dilimi tarifesi düşük tutularak arttırıldı. 2002 ve 2003’te ilk vergi dilimi tarifesi, asgari ücretin 15-16 katı idi. İşçiden daha fazla para almak için bu yıl ilk vergi dilimi tarifesi, asgari ücretin 7 katına indirildi.

Bu sonuçlardan yola çıkan DİSK asgari ücretin net 3.485 TL olmasını talep etti. DİSK yoksulluk sınırı rakamını; asgari geçim sınırı miktarını; Cumhurbaşkanlığı 2020 Yıllık Programındaki kişi başına milli gelir hesabını gerekçe gösterdi.

Ancak sendikacıların söylemediği asgari ücretin, işçinin ücretini yükseltmeye değil, düşürmeye yaradığı. 2008’de 371 ABD doları olan asgari ücret, 2009’da 339 dolara, 2016’daki 430 dolarken 2019’da 357 ABD dolarına indi. Patronlar ne istiyorsa öyle oldu.

Asgari ücret görüşmeleri, sendikasız işyerleri başta olmak üzere, ücretini arttırmak için örgütlenebilecek işçinin mücadelesinin önüne geçip sendika bürokratlarına sahtekarlıkları için zemin veriyor. Ek olarak da daha yüksek ücret vermelerini engelleyen sanki biri varmış gibi ücreti düşük tutanın patronlar değil, siyasi yöneticiler olduğu yanılgısını yayıyor. (04.12.19)

Patronlara değil ceza, üstüne para verilecek

“... işçi sağlığı ve güvenliği konusunda güvenilir ve çevreye saygılı, ... ileriyi hedefleyen bir şirket olacağız.” Afşin Elbistan santralını 2013'te 2 milyar 248 milyor dolara, bacasına filtre taktırma şartıyla satın alan Çeliker Enerji'nin gösterişli internet sitesinde bunlar yazılı.

Bir aile şerketi olan Çeliker Enerjinin patronu Tahir Çelik, AKP'nin destekçilerinden. Devletten aldığı otelle turizm işi yapıyor; müşterisi devlet olan linyit madeni işletmesi ve hazır beton işi yapıyor.

“... en yüksek standartlarda yasal, etik, sosyal, çevre, sağlık ve güvenlik konularına uymakta ve çalışırken eğlenmenin önemini kabul etmekteyiz” diye yazıyor Kemerköy (Gökova) santralını 2014'te özelleştirmeden satın alan İbrahim Çeçen'e ait IC Holding'in sitesinde. Enerji dışında inşaat, turizm, sanayi şirketleri de var. Bunlar da AKP'nin destekçisi, 2011'de Trakya Elektik'i aldılar. Devlet siparişleri de bol kazançlı; 3. köprü inşaatı, İstanbul'da metro inşaatı. Devlet, deprem için hazırlık yapmıyor ama bu patrona Kızılay'ın parasıyla deprem evleri yaptırıyor.

Bu patronlar, milyonlar kazandıkları halde 7 yıl içinde filtre taktırma bahanesiyle kredi ve teşvikleri alıp cebe indirdirdi.

Patronların kasaları tıka basa para dolu ama insanların ciğerlerini kurumla dolduruyorlar; santrallerin işletmesinin hemen geri alınması gerekir.

Erdoğan, partisinin patronlara vermek istediği son kıyağı, gelen tepkiler üzerine reddetmek zorunda kaldı. Ancak Erdoğan'ın vetosu bir işe yaramayacak; iktidarın desteği açıkken hangi memur bu patronlara ceza kesebilir, filtre yaptırtabilir?

CNN Türk kanalının katkılarını da eklemek gerek; işsizlikle, elektriksiz kalmakla tehdit ederek, patronlara çalışırken, bir yandan da çevreci programlar yapmaları tam bir utanmazlık. (04.12.18)

Şehir hastaneleri gerçeği

Türkiye’de ilk ihalesi 2011 yılında yapılan şehir hastanelerinin altında yatan ana neden; AKP iktidarının inşaata dayalı büyüme stratejisinde kendi yandaş sermaye grubuna emekçilerden kesilen vergilerden düzenli pay aktarırken, kamusal sağlığa erişimi zorlaştırarak emekçileri özel sağlık sisteminin kucağına atmaktı.

İngiltere’de 1990’larda şehir hastaneleri denenmiş ve büyük zarara neden olduğu anlaşılınca vazgeçilmişti. Türkiye’de aynı sonuç doğuracağı baştan açık olmasına rağmen, sermayenin çıkarları emekçilerin çıkarlarının üzerinde tutuldu ve 8 yıl boyunca bu yap işlet devret modeli ile hastaneler yapıldı.

Yap-işlet-devret modelinde devlet, ihaleyi verdiği patrona büyük oranlarda vergi indirimi uyguluyor; yatırım masrafının bir kısmı teşvik olarak veriyor; hastanenin yapılacağı hazine arazisini bedelsiz devrediyor. Yetmezmiş gibi inşaat tamamlandıktan sonra, devlet 25 yıl boyunca kira ödüyor, üstüne (otoyolda araç geçiş sayısı gibi) doluluk oranı garantisi, olmazsa parasını veriyor.

Maaşı devlet tarafından ödenen sağlık emekçileri buralarda güvencesiz, daha zor şartlarda çalışmaya mecbur bırakılıyor. Ulaşımın zaman alması, hastayı zorlayıp tedaviyi geciktirdiği için hem sağlık emekçileri hem de hastalar ve yakınları zorluk yaşıyor; sağlık emekçilerine karşı şiddet eğilimi artıyor. Hastane içindeki mesafe, hekimlerin hastalarına ayırdıkları zamanı azaltması da cabası. Hekimler, gelirlerinin büyük bir bölümünü performansa dayalı hizmetten aldıklarından esnaflaşmaktan şikayetçi.

Şehir hastanelerinin açık kalması için şehir merkezindeki kamu hastaneleri yıkılıyor, Çoğu yerde kapatılan hastanelerdeki yatak sayısı, şehir hastanelerinden fazla. Kısaca patronlar, bir taşla on kuş vurdu.

Erdoğan'ın düne kadar “cebimizden tek kuruş çıkmadı” diye övündüğü bu sistem şimdi AKP'lilerce uygulanamaz ilan edildi. Utanmayıp bu yaptıklarını takdir etmemiz bekleniyor.

Bizler, kamunun yararına bir toplum sağlığı sisteminden yanayız.(01.12.2019)

Suriye harekâtı, diğer laftaki kahramanlıklar gibi bahane olarak kullanılıyor

"Barış Pınarı Harekâtı" ABD ile yapılan anlaşma sonucu gerçekleştirildi ve yine ABD ile yapılan anlaşma ile "zafer" kazanıldı denerek bitirildi.

Her şeyden önce şunu belirtmek gerekir; Suriye ve Türkiye diğer ülkeler gibi bağımsız ise neden ABD veya Rusya ile anlaşma yaparak "Türkiye'nin güvenliğini" güvence altına almak için Afrin ve kuzey Suriye askeri olarak işgal ediliyor? Türkiye'nin askeri güvenliğinin, ne Suriye ne de Irak topraklarını işgal ederek sağlama ihtiyacı var. Hepsi, ABD emperyalizmi ve Rusya'nın bölgedeki çıkarları için yapılan oyunların bir parçası. AKP hükümeti ve Erdoğan, Türkiye'deki patronların ve zenginlerin çıkarlarının korunması ekseninde hareket ederek bu oyunun bir parçası haline geldi.

Barış Pınarı Harekâtı ile ilgili gelişmeler bunu ortaya koyuyor: 18 Kasım'da Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu; "Suriye'nin kuzeyinde Rusya'nın verdiği sözleri tutmadığını" ve yeni operasyonların yapılabileceğini söyledi.

Rusya Savunma Bakanlığı sözcüsü bu açıklamayı "şaşırtıcı" ve "kafa karıştırıcı" buldu. Rusya Dışişleri Bakanı Lavrov; Türkiye'nin kendilerine Suriye'de yeni bir operasyon başlatmama güvencesi verdiğini söyledi.

Anlaşılan, AKP hükümeti ABD ve Rusya gibi güçlere askeri harekâtı durdurma güvencesi veriyor ama diğer yandan kendi halkının dikkatini, başka tarafa çekip, militarist ve milliyetçi göz boyamayı sürdürmeye çalışıyor.

Gerçekler 25 Kasım'da Milli Savunma Bakanlığının bildirisi ile açıkça ortaya çıktı. Bakanlığın açıklaması Habertürk sitesinde vardı: "*Özellikle Barış Pınarı Harekât bölgesinin dışından, güneyinden, doğusundan, batısından, değişik yerlerden zaman zaman teröristler tarafından tacizler, saldırılar ve sızmalar var. Bunlara meşru müdafa kapsamında cevap veriyoruz. Çatışmadan anlamamız gerken budur. Yoksa harekâtın devam etmesi gibi bir durum söz konusu değil. Mutabakatlara tam olarak uyuyoruz. ABD ve Rusya ile imzaladığımız iki mutabakatımız var, ikisine de uyuyoruz.*"

Milli Savunma Bakanlığı "ABD ve Rusya ile imzalanan mutabakata uyarak Barış Pınarı Harekâtını bitirdik" diyor.

Ancak 26 Kasım'daki Milli Güvenlik Kurulu (MGK) toplantısından çıkan bildiride "Barış Pınarı Harekâtı" sürüyormuş gibi yapılıyor.

Erdoğan aynı şeyi NATO toplantısına giderken de yaptı. Kendi istediği karar alınmazsa, Veto edeceğim dediği kararı, üç gün sonra onaylayıp döndü. Ancak medyaya, siyasi taraftarlarına bir iki hafta konuşacak malzeme verdi.

Son gösteri Libya ile imzalanan anlaşma ile sergileniyor. Libya'da iç savaş yaşanıyor ve iktidar için iki taraf savaşıyor. Erdoğan'ın, sadece kendisinin ve Katar'ın tutuğu taraf ile anlaşma yapması, gerçekte hiç bir şey ifade etmiyor. Anlaşmanın geçerliliği olmadığı gibi Türkiye'nin, Akdeniz'in dibindeki doğal gazı çıkarmayı becerecek teknolojisi, araç gereci yok. Mutlaka bir yabancı petrol şirketiyle anlaşmak zorunda. Avrupa Birliği'nin elinde oyuncak olan Yunanistan'ın, Kıbrıs'ın itirazlarının da bir kıymeti yok. Petrol şirketleri, Akdeniz doğal gazı için kendi aralarında pazarlık yapıyorlar zaten. Erdoğan'ın yaptığı, bir bardak suda caka satmak.

Çünkü Erdoğan ve hükümetinin esas sorunu; artık isyan aşamasına gelmiş, sizden bıktık usandık diyen kitlelerin gözünü boyamak için bu gibi oyunlarla iktidarda kalmaya nasıl devam edebileceği.

Kitlelerin Afrika'dan Ortadoğu'ya ve Latin Amerika'ya kadar yayılan isyanını görüyorlar ve sıranın yakında kendilerine geleceğinden korkuyorlar!

Bir de şunu hatırlatmakta yarar var; bizim, gerek Ortadoğu'da gerek Dünyanın tüm ülkelerinde işçi sınıfının aynı doğrultuda hareket etmesini, dayanışmada bulunarak kapitalist krizin bedelini patronlara, kapitalistlere ödetmesini, sömürü düzenine son verip emekçilerin iktidarını kurmasını sağlamak temel hedefimizdir. (05.12.2019)

Eğitimdeki feci durum toplumun gerçeklerinin sonucu

Türkiye'nin dahil olduğu eğitim düzeyi araştırmasında, her yıl olduğu gibi en sonlardaki yerin korunduğu ortaya çıktı.

İki yıl önce, araştırmanın taraflı olduğunu söyleyerek, “kendimiz yapacağız” diyen Erdoğan'ın emriyle milli eğitim lise birinci sınıf düzeyinde benzeri bir sınav yapmaya başladı.

“Hazır bulunmuşluk” adı verilen sınavın sonuçları, OECD sonuçlarından biraz farklı çıktı; her 10 çocuktan 4'ü okuduğunu anlamıyor. Bu durumun eğitim bütçesi altında imam hatiplere, özel okullara, dini mekanla ilgili gezilere, okullara mescit yapılmasına, derste olmaları gereken zamanda cuma namazına götürülmeleriyle, gerici, tarikatçı öğretmenlerle, her okulun etrafında devlet desteğiyle dinci derneklerin bitivermesiyle ilgisi var. 1970'ten beri hazırlanan bütçelere, gençleri sol görüşlerden uzaklaştırmak için dinciliğin ve milliyetçiliğin geliştirilmesi için para ayrıldı. İşte bunun bir sonucu; kafası hurafelerle, yaşamın gerçekleriyle çelişen fikirlerle dolu olduğu için okuduğunu anlamayan gençler oldu.

Sadece eğitim sisteminin çökmesi değil, toplumun bir bütün halinde yozlaşması da çocukları olmsuz etkileyor. Her 10 çocuktan 4'ü okuduğunu anlamıyor ama 7'si istismar mağduru.

Bu sosyol ortam içerisindeki çocuklardan bir şey beklemek haksızlık. Öğrencileri suçlayamayan bakanlık, eğitimcileri suçluyor. Sorunu çözmek için de öğretmenlere önlük hazırlatıyor, umre gezileri planlıyor, görgü-adap seminerleri düzenliyor.

Kısaca eğitim bütçesi, irili ufaklı talancılara akmaya devam ediyor. Eğitimin kendisi ise düzenin aynası; koşulları değiştirmeden hiç bir şey değişmiyor. (04.12.19)

Kadınlar, şiddete övgünün pençesinde

Kadına yönelik şiddeti önleme gününde yürüyen kadınlar, polis şiddetine maruz kaldı. Valisinden bakanına, tüm yetkililer, polisi savundu; küçük bir kadın gurubunun polise karşı şiddete başvurduğu gerekçesini ileri sürdüler. Böylece en yetkililerden, kadın suçlu, suçlu ise mağdur ilan edildi.

Tüm bunlar; daha sene bitmeden 470'ten fazla kadının, en yakınları olan erkekler tarafından; eşleri, eski eşleri hatta 5-10 yıl önce boşandığı eski eşleri, sevgilileri, baba, kardeş veya yakın akrabaları tarafından öldürüldüğünün açıklandığı gün yaşandı. Acı gerçeklere rağmen siyasilerin erkek şiddetini cesaretlendirmesinin sonucu hemen kendini gösterdi: İki gün sonra, polise, mahkemeye bir yıl içinde 23 kez dilekçe verdiği halde Ayşe, eski kocası tarafından satırla, vahşiçe, öldürüldü.

Devlet eliyle, savcı, emniyet müdürü, hatta patron gibi her düzeydeki yetkili ile desteklenen erkek şiddeti artıyor.

Bu durum karşısında ne yapılıyor; televizyonda güya eğitici video yayınlandı mesajı; eşinizi dövmeyin çünkü hapse atılırsınız. Diyanet de geri kalmadı; kocasına hizmet eden kadın sohbeti hak eder, dedi. Hatta bir cuma vaazı bile yapıldı. Oysa uzmanlar, dincilerin sürekli “aileyi bozuyor” diye söylediği İstanbul Sözleşmesi uygulansaydı, cinayetler önlenirdi diyor. Adalet bakanı, boşanma uyuşmazlıklarında “uzlaşmaya” gidilmesini dayatıyor oysa İstanbul sözleşmesine göre bu imkansız.

Buna rağmen gerici dinciler kendilerini o kadar güçlü ve haklı görüyorlar ki Emine Erdoğan'ı eleştirdiler. Daha önce de Erdoğan'ın kızının “susturulmasını” istemişlerdi.

Bu güç, bu umursamazlık nereden geliyor? Elbette benimsedikleri sahip oldukları veya sözcüsü oldukları paranın gücünden, yasaların önüne koydukları islamdan, devletin tüm mevkilerinin onlara sağladığın koruma ve destekten.

İşte kadınların hayatta kalmak için önlerinde dikili duran böyle müthiş bir duvar var. Görmeyen, duymayan, anlamayan. Bu nedenle kadınların mücadelesinin bireysel olmayı aşıp örgütlü bir mücadeleye dönüşmesi gerekiyor. (03.12.19)

İran

Rejime karşı hoşnutsuzluk patlaması

Birleşik Devletlerin 2018 yazında koyduğu ambargo Iran'ı ana ürünü olan petrolü satmaktan alıkoyuyor. Ambargo zalimce eziyet çekmelerine sebep oluyor; et ürünlerinin fiyatı iki katına çıktı, diğer temel ürünlerin fiyatı fırladı. Iran riyalinin, dolar karşısında ciddi değer kaybı tüm ithal ürünlerin fiyatını arttırıyor. Her geçen gün artan sayıda İranlı günde tek öğünle besleniyor.

Hükümetin başı olan 3 kişinin kararıyla, petrol fiyatında önce %50 sonra %300'lük artışın amacı hükümetin boş kasasını halkın cebinden doldurmaktı. Petrol satışlarından elde edilen kâr ile 60 milyon yoksul Iranlının aldığı asgari ücrete zam yapılacağına dair açıklama ayaklanmayı durduramadı.

Rejim tarafından internet ağlarının 5 gün boyunca kesilmesinden sonra kısmen yeniden açılması, benzin zammına karşı ayaklanan İran halkına yönelik baskı ve şiddetin derecesini ortaya koyuyor. Uluslararası Af Örgütü ve diğer kaynaklar, yaklaşık 200 ölüden söz ediyor.

Gerçek kurşunla atışla, çatılara yerleştirilen keskin nişancılar, helikopterlerden yaylım ateşiyle; Pasdaranlar yani İslam Devrimi Muhafızları, topluma karşı gerçek savaş yöntemleri kullandı. En az 4 bin protestocu, rejime muhalif oldukları bilinen onlarca militan tutuklandı. Yaralılar, onlara yardım eden ve gizleyen insanların çabasıyla tutuklanmaktan kurtulabildi. Ölüm cezası vermeye hazırlanan mahkemeleri güçlendirmek için özel yargıçlar atandı.

Baskı ve şiddetin vahşeti, İslam Cumhuriyeti yöneticilerinin korkularını yansıtıyordu. Ayaklanma, isyan, Tahran dahil olmak üzere, ülkenin batısındaki, çoğunluğu Arap veya Kürt olan bölgeler gibi, Pers yani İranlı olan bölgeleri, ülkenin dört bir yanındaki onlarca kenti etkildi. "Gerçek halk" yani yurtsever gösterisi sahneye koyma girişiminde bulunan iktidarın tekrar ettiği gibi "ABD veya Suudi Arabistan güdümünde anarşist azınlık" değil, yüz binlerce insan ayaklandı. İsyanı, benzin ve ABD ambargosu ile erişilemez hale gelen bütün temel ihtiyaçları gideren ürünlerin fiyatının artışı tetiklediyse de, protesto göstericileri, hızla rejimin sembollerini hedef alarak, iktidarın kendisine yöneldi, onu kınadılar. Büyük kentlerin, şoförler tarafından yapılan dev gösterilerle felç edilmesi gibi bazı protesto gösterileri barışçıl kaldı. Bazısı ayaklanmaya dönüştü. Onlarca karakol, banka, Pasdaran'a ya da Ayetullah Hamaney'in ailesine ait alışveriş merkezi ateşe verildi.

İran'daki ayaklanma, molla rejimi için Iraklıların ayaklanmasıyla etkileşime girdiği sürece daha büyük tehdide dönüyüyor. Protestocular, Bağdat hükümetin İran'ın uydusu olmasını kınıyor. İran'ın, Suriye, Irak ve Lübnan'a kadar geniş bir alandaki dış müdahalelerinden sorumlu olan İran askeri güçlerin komutanı general Süleymani'yi yuhaladılar. İsyancılar, bu dış müdahaleleri yürütmek için iktidarın harcadığı milyonları protesto ediyor. Ve Iraklı isyancılar, İran'dakileri alkışladı!

Irak'ta olduğu gibi İran'da da hayat pahalılığının, yokluğun, kıtlığın, çevre kirliliğinin, genelleşen yolsuzluğun kurbanı olan kalabalıkların isyanı, iktidardaki rejimi ve politikacıları hedef alıyor. İran İslam Cumhuriyeti, 40 yıllık varoluştan sonra yıpranma belirtileri gösteriyor. Halktan gelen temeli zayıfladı. Yoksul tabakaları, mollaların arkasında saflara sokmak için durmadan kullanılan milliyetçilik ve ABD'yi protesto etme, günlük yaşamın zorluklarını unutturmaya yetmiyor. Ancak, Ayetullahların, "Bezirgan" yani zengin Tahran tüccarlarının ötesinde, Iraklı emekçileri gibi İran emekçileri de, öncelikle Ortadoğu'nun emperyalist güçlerin egemenliğinin altında oluşunun kurbanı.

Emperyalistler, bölgeyi yağmalamak ve vesayetlerini sürdürebilmek için, 1979'dan önce İran'da iktidarda olan Rıza Pehlevi; Irak'ta yeterince itaatkar ve uyumlu olmadığı zaman devrilen Saddam Hüseyin gibi diktatörlerin en kötülerini destekledi. Bugün, ekonomik krizler ortalığı kasıp kavururken, Trump, İslam Cumhuriyeti'ne boyun eğdirmek ve yerine kendi hizmetinde bir rejimi getirmek için İranlıları aç bırakıyor. Buna rağmen, Trump, kadınlar için çok gerici olduğu kadar, işçilere karşı da acımasız bir baskı ve şiddet uygulayan rejimin düşmesinden hoşnut olacağından pek emin değil. Çünkü isyancılar tarafından kontrol edilen, denetlenen bir iktidar hiç kuşkusuz emperyalist egemenliğe son vermek isteyecek, buna çalışacaktır. LO (27.11.19)

General Motors ile Chrysler arasında çıkar kavgası

General Motors (GM) Fiat Chrysler (FCA) aleyhinde dava açtı. General Motors, Chryslerin üst düzey yöneticilerinin dolandırıcılıkla suçluyor. Üst düzey yöneticilerin Birleşik Otomobil İşçileri (UAW) görevlilerine 2009-2015 yılları arası yapılan sözleşmeler sırasında işçi ücretlerini azaltmaları ve toplu iş sözleşmesini önemsememeleri için rüşvet verdiği iddia ediliyor.

GM'in iddiasına göre Chrysler yöneticilerin dolandırıcılığı, sağlık güvencesi olmadan daha az ücretle çalışan geçici işçi alımını ve taşeronlaşmayı arttırdı. Chrysler'in sözleşmesi işçi başına düşen üretimi artıracak bir sistem düzeni oluşturmasını kolaylaştırıyordu. Bu düzeninin, GM ya da Ford'da oluşturulmasına izin yok. Sonuç olarak GM'in iddiasına göre, Chrysler'de yapılan sözleşme sayesinde işçilere saat başına ödenen ücret, GM'dekinden 8 dolar daha az.

Açıkça görülüyor ki GM bir fırsat yakaladı. Davayı, Chrysler yetkilileriyle ilgili federal yolsuzluk araştırmalarına ve ortaya çıkan itiraf pazarlığıyla ilgili kanıtlara dayandırmayı başarabildiler.

Dava, otomobil sektörü ve daha da uzaklara bir şok dalgası gibi yayıldı. Bu şok dalgası bir dönemin sonu olabilir.

Onlarca yıldır otomobil sektöründeki dev şirketler, aynı pazarda olmalarına rağmen kendi yörüngelerinde varlıklarını sürdürürken birbirlerinin kâr etmelerinden hoşnut gözüktü.

Pazarda artmış pay ve kâr oranlarıyla ilgili sadece perde arkasında rekabet etmekten de hoşnut gözüktüler.

Ancak son dönemde, bankaların batmasının finansal gölgesinin etkisi ve daralan pazar yüzünden GM daha saldırgan bir tutum takınmaya başlamış gözüküyor.

Chrysler, işçilerin hak kaybına uğratma ve kazanılan hakları ellerinden alma becerisi konusunda GM'in önüne geçti. Chrysler, artık fabrikaları 24 saat maksimum kapasitede çalıştırma olanağı olduğu için daha az fabrikaya ihtiyaç duymaya başladı. Bu örneklerden biri Jefferson Kuzey Montaj Fabrikası. Geçen yıl 52 pazar gününden 47'sinde çalıştı.

Chrysler'in pek sabit işçisi yok; geçici işçiler fabrikanın saatlik işgücünün %13'ünü oluşturuyor. Buna karşılık GM'de bu oran %7 ve Ford'da %6.

İşçileri kademelere ve seviyelere göre bölerek eski ücretlerinin yarısına çalıştırmak Chrysler'de %60 gibi bir oranı buldu. Böyle çalışan işçiler, Ford ve GM'de daha az. Chrysler'de sabit işçilerin aldığı ücretten daha fazlasını alan yok, almanın bir imkanı da yok. Bu işçilerin sağlık güvencesi olmadığı gibi diğer sosyal olanaklardan da yararlanmıyorlar.

Eğri oturup doğru konuşmak gerek. GM bu tartışmaları alevlendiriyorsa bunun sebebi Chrysler işçilerinin kötü çalışma şartları değil. GM yetkilileri, Chrysler'e para kaybettirecek bir grev ihtimalinden çok hoşlanır. Ancak günün sonunda aslında Chrysler'in yöntemi gibi kendi emek değerini yani işçilerin ücretini aşağı çekmeye çalışıyorlar.

Unutmayalım, GM de aynı sebeplerden ötürü işçilerini greve sürüklemek üzereydi. GM patronları, işçilerin başka türden ödünler vermesini sağlamaya çalışıyor olabilir; belki daha sonra belki bu dava yolu ile.

Bırakalım patronlar kâr oranı ve ücretler konusunda birbirleriyle dövüşüp dursun. Onların ilgilendiği tek şey paranın göz önünde olmayan zenginlerin banka hesaplarına aktarılması.

Bize göre, bizim emeğimizin değeri ücretimiz ve sosyal haklarımız demektir; masaya koyduğumuz emek, kullandığımız araç, sahip olduğumuz sağlık güvencesi, kafamızın üstündeki çatıdır. Yaşamın kolay ya da zor olduğudur bizim emeğimizin değeri, işyerinde az ya çok sömürüdür, işgününün kaç saat olduğu, işin ne kadar kötü olduğu, molaların ne kadar az olduğu ile biçilir emeğimizin değeri.

Eğer Chrysler işçileri daha fazla mücadele etmek isterse, haklı bir mücadele olur. GM işçileri Chrysler işçilerine örnek olursa, bu durum kimseyi şaşırtmaz. Bunlar ihtiyacımız olan mücadelenin yeni adımları olabilir.

İşçiler patronlara ya da şirketlere ait değildir, biz en büyük; en güçlü sınıfız. Otomobil işçilerinin mücadelesi, işçi sınıfının mücadelesidir. GM işçilerinin mücadelesini kendi mücadelemiz saymalıyız. Her kazanım bizim için bir güvencedir. The Spark (25.11.19)

Kolombiya

İktidardaki sağa karşı kitlesel protesto yürüyüşleri

21 kasımda, diğer Latin Amerika ülkelerinden sonra Kolombiya'da da genel grev ve büyük kentlerde devasa protesto yürüyüşleri yapıldı.

Sendikalar, sağcı İvan Duque hükümetinin işçi düşmanı kararlarına karşı ülke çapında bir grev çağrısı yaptı. İvan Duque'e, gerici eski başkan Alvaro Uribe'nin gerici siyasetini devam ettirdiği için Uridique deniyor.

Alınan önlemler, istihdam için sosyal kararlar diye adlandırılsa da, aslında patronların verdiği emirler. Bu kararlar arasında; yerli ve çok uluslu büyük şirketlerin vergilerini azaltmak; kamu şirketlerini özele devretmek var. Kitleleri doğrudan etkileyen kararlar arasında; 28 yaş altındakilerin ücretine %25'lik kesinti; bölgelere göre esnek çalışma uygunması; emeklilik kasaları tamamen özele devri; elektrik fiyatlarına yüksek zam da var.

Eylemlere, işçi sendikalarına ek olarak, muhalefet partileri, çevreciler, feministler, aylardan beri daha çok imkan ve güvence için mücadele eden öğrenci örgütleri; komando grupları ile devletin uyguladığı terörün kurbanı olan yerli halk da katıldı.

Hükümet grevden bir gün önce, gerginliği artırmak amacıyla, işin içinde kargaşa yaratmak isteyen yabancı güçlerin parmağı olduğu haberini yaydı. Sınır kapıları kapandı; tutuklama ve ev baskınları oldu; ordu alarma geçirildi. Korku yaratma çabalarına rağmen, başta Başkent Bogoto olmak üzere büyük kentlerde kitlesel yürüyüş yapıldı. Hatta Duque'ün idaresi altında olan Medellin kentinde bile yürüyüşe katılım çoktu.

Bogoto'daki yürüyüşe 200 binden fazla kişi katıldı. Özel polis güçleri, Bogoto ve Cali'de kitlelere saldırıp çatışmalara yol açtı; 3 kişinin ölümüne ve yüzlercesinin yaralanmasına sebep oldu.

Ertesi gün sendika yöneticileri, hükümeti masaya oturmaya çağırdı, kitleler eylemi sürdürdü. Hükümet, sokağa çıkma yasağı ilan edip başkente askeri birlikler sevk etti.

Eylemciler, cevap olarak tüm ülke çapında ve Duque'ün sarayının etrafında, tencerelerle gürültü koparıp konser verdi.

Kolombiya, ABD emperyalizminin etkisi altında ve diğer Latin Amerika ülkelerinde olduğu gibi büyük yoksulluk ve eşitsizlik çekmekte. Buna rağmen fazla protesto yürüyüşleri gerçekleşmez. Ülkede bir yandan ordu ve komando birlikleri, diğer yandan FARC (Kolombiya Devrimci Silahlı Güçleri) ve ELN arasında iç savaş yaşandı. Bunun sonucunda üçte ikisini militan olsun veya olmasın işçilerin, köylülerin ve yerlilerin, oluşturduğu 250 bin kişi öldürüldü. Bu cinayetlerin büyük çoğunluğu, ordunun ve paralel silahlı güçlerin eseri.

2016'dan bu yana FARC militanları silahlarını teslim etti ama buna rağmen sağın kötü niyetlerinden ve tepki göstermesinden dolayı, FARC'lılar normal hayata dönemedi. Yapılan barış anlaşmaları, cinayetlere son vermedi; o tarihten bu yana 200 kişi katledildi. Cinayetlerden çok uluslu şirketler, maden şirketleri, toprak ağaları ve uyuşturucu kartelleri yararlanıyor. Bazı bölgelerde toprak ağaları yerli halktan çaldığı toprakları iade etmek istemiyor; bazı bölgelerde ordu FARC'ı sürdürenleri bombalıyor. Tümü eylemlere katılanların öfkesini arttırıyor.

Duque barış anlaşmasına karşı ve bu nedenle kitleler ona çok tepkili. Komşu ülkelerde istihdam anlaşması bahanesiyle uygulanan kemer sıkma kararları, bardağı taşıran damla oldu. Protestolara katılanlar, eylemlerinden çok memnun. Duque, eylemlere katılanları "serseri" diye suçladı. Eylemciler da Duque'e; "aslında bu söz sana ve senin çıkarlarını savunan zenginlere yakışır!" dedi. LO (29.11.19)

Faizler en düşük seviyelere indi: Kapitalizmin asalaklığının zirve yapışı (II)

Dönemsel değişiklikler...

Borç veren ile borç alan arasındaki dengeyi ve faiz oranını belirleyen; her iki tarafın ekonomik faaliyeti, kapasiteleri ve ihtiyaçları ile sınırlı olmayıp, daha çok aralarındaki güç dengesidir. Marks 150 yıl önce şuna vurgu yapmıştı: "Düşük faiz oranı, refah ve kârın en yüksek döneminde; faizin yükselişe geçtiğini refah döneminin zıddına geçiş döneminde; faizin zirve yapışını yani tefeciliğin en yüksek oluşunu ise kriz döneminde görürüz." (Marks, Kapital) Marks, 1847-1857 arasındaki krizleri inceleyip, kredi ve faiz oranına bakıp, kapitalist ekonominin farklı dönemlerinde kredinin rolüne vurgu yaptı.

Sermaye yatırıma gittiğinde sanayiciler, metanın üretim sürecini, ileride yapacağı satış sayesinde aldığı krediyle tamamlar. Marks; üretim sürecindeki farklı kapitalistlerin kendi aralarında kredi vermeleri ile banka kredisi arasındaki farka vurgu yapar. Ticari kredi, borç senetlerine, vadesi belirlenmiş borca dayanırken, banka kredisi kâr getiren sermayeye bağlıdır. Bir krizin hemen ardından gelen sanayi sürecinde "faiz oranı biraz yükselişe geçse de, çok düşük olmaya devam eder." Ardından faiz yükselişe geçer ve zirve yapar; "yeni bir kriz başlar başlamaz kredi aniden durur, taksit ödemesi durur, üretim süreci felç olur, buna paralel olarak daha önce belirttiğimiz gibi birkaç istisna dışında sermaye borçlanma kıtlığı başlar ve atıl kalan sanayi sermayesi oluşur." (Marks, Kapital)

Yukarıda anlatılanlar, İkinci Dünya Savaşı ile 1970'ler arasında yaşananları çok iyi tarif ediyor. 1950'lerde faiz oranı çok düşüktü, ardından pazar doymaya başlayınca faiz yükseldi, şirketler artan uluslararası rekabeti göğüslemek için yatırımı arttırıp metaların fiyatını düşürmeye çalıştı. 1970'lerin ortasında, 1980'lerin başında ortaya çıkan kriz ile faiz oranında o güne kadar görülmemiş seviyede artış oldu, "ne pahasına olursa olsun, borçlanıp ödeme yapmak gerekir." (Marks, Kapital). O zamandan bu yana (1975, 1982, 1991, 2001, 2009) her krizde, gidişata göre faiz oranı, bir indi bir çıktı. Krizde faiz dibe vuruyor, bir sonrakine kadar yükseliyor.

19'uncu yüzyılın ortalarındaki durum ile günümüzdeki durum arasında fark; esas olarak finans sektörünün kapitalist ekonomi içerisindeki konumundaki köklü değişikliktir.

Eskiden finans sektöründeki kapitalistler, yatırımın finansmanında ikinci planda rol oynardı. "Refah döneminde ve kârın zirve yaptığı dönemde" sanayiciler, finans kapitalistlerine başvurup borç para ile yatırım yapma ve iş hacimlerini büyütme peşinde olmadı. Öncelikle kendi öz servetlerini veya bir önceki üretim döneminde elde ettiği kârı kullanarak, bir sonraki üretim dönemine geçiyorlardı. Kendi kârı yetiyordu. Aynı şekilde sanayici, kriz haricinde, finans sermayesine başvurmadan, kendi arasında veya sanayici ile tüccardan sağladığı bir oranda ticari krediyle, durumu idare edebiliyordu.

Pazarda borç alan ile borç veren arasındaki güç dengesinde güçlü olan borç alandı. Bu durumda, Marks'ın açıkladığı gibi faiz oranı düşüktü. Ancak 19'uncu yüzyılın sonundan itibaren, tekellerin gelişmesi, uluslararası rekabetin artması, üretim için büyük sermayeye ihtiyaç duyulması; tümü sanayi sektörünü ikinci plana itip finans ve banka sektörünü öne çıkardı. Sanayici, kendi yatırımını yapmada ikinci plana düşüp, yatırım için kredi ile borçlanmak zorunda kaldı. Marks'ın zamanından farklı olarak, büyüme döneminde faiz oranı çok daha hızlı yükseliyor.

... ve dipten gelen bir dalga

1980'lerin başından bu yana, dönemsel değişiklikler bir yana bırakılırsa, gerçek faiz oranı sürekli indi. Örneğin G7 ülkelerinde ortalama uzun vadeli faiz oranı 1985 ile 1989 arasında %4.27 iken, 2000 ile 2004 arasında %2.8'e, 2005 ile 2009 arasında %1.85'e, 2010 ile 2013 arasında %0.45'e indi ve değişmedi. Yoksul ülkelerdeki uzun vadeli faiz oranı da indi: 1998'de %11 iken 2007'de %2'ye indi ve burada kaldı. Böylesi dalgalanma, ancak kredi sermayesindeki genel arz ve talep arasındaki güç dengesindeki değişiklikle mümkün olur. Kapitalist ekonominin 1980'lerden bu yana yaşadığı genel krizin evrimiyle ilgili.

Öncelikle, dünya ölçeğinde hesaplanan gerçek faiz oranı (uzmanlar dünya ölçeğindeki faiz oranından söz ediyor) basit bir hesap ortalaması değil. 1980'lerde yapılan önemli değişiklerden biri, uluslararası sermaye piyasalarının önündeki sınırlamaların kaldırılıp farklı çevrelerde biriken paranın, neredeyse hiç bir engelle karşılaşmadan, tüm dünya pazarında işlem yapabilmesi oldu. Bu durum, krize giren kapitalist sistemin ihtiyacıydı.

1970'lerden önce bile şirketler, büyüyen uluslar arası rekabeti göğüsleyebilmek için gittikçe daha yüksek orandaki krediye başvuruyordu. Böylece kriz, daha yüksek oranda kredi ile geçici olarak atlatıldı. Devletler, borçlanarak kendi burjuvalarını; bankacı ve sanayicileri destekledi. Burjuvazi de kayıplarına çözüm bulmak için borçlandı. Dünya pazarı çapında, ihtiyacı karşılamak için krediyi kendine çekme rekabeti başladı. Bunda en güçlü ABD idi. Yönlendirici faiz oranını birkaç defa artırarak, o zamana kadar erişmediği seviyeye tırmandırdı. ABD, doların egemenliğinden yararlanarak, mali pazardaki kredinin tamamına yakınını kendine çekti. Ancak bunun

sonucunda oluşan mali pazardaki kıtlık nedeniyle yoksul ülkeler, kredi bulamadı; borçlanma krizine sürüklendiler ve hala bunun etkilesinden kurtulamadılar.

Kapitalistler, tüm dünyada mali pazarın önündeki engellerin kaldırılması sonucu yakalandıkları yangını, bütün mali olanakları kullanarak söndürebildi. Özellikle ABD, Asya ve Avrupa ülkelerinde birikmiş olan devasa miktarda parayı krediye dönüştürüp, büyük boyutlardaki kamu açıklarını ve ekonomik açıkları kapatabildi. Mali pazarın engellerin kaldırılıp tek pazar haline dönüşmesi sonucu, dev boyutta sınırsız kredi olanağı oluşturuldu ve kapitalistler, özellikle zengin ülkelerdekiler için olanak yaratıldı. 1970'lerdekinden farklı olarak, 1980'lerden sonra, sanayileşmiş ülkelerin genelinde faiz düştü.

Sürekli hale dönüşen ekonomik kriz nedeniyle mali pazardaki düşük faiz oranı, günümüzde burjuvazi açısından bir zorunluluk. Artık mali düzen, bağımlı biri gibi davranıyor. Borç veren merkezler, Merkez Bankalardan aldıkları parayı, yüksek gelir için ham madde olarak kullanıyor. Merkezden aldıkları düşük faizli krediyi, üretim gideri gibi addedip, yüksek oranla borç verip, yüksek kâr ediyorlar. Son yıllarda kapitalistler, kendilerini kurtarmak için uzun, onlarca yıllık süreyle çok düşük faizle kredi aldı. Artık borcu, aldıkları yeni borçla ödemeye başladıkları için faizin aniden yükselmesi durumunda, iktisatçı ve bankaların yüksek danışmanı Patrick Artus'un deyimiyle, bir katliam yaşarlar. Bunu engellemek için sistem, piyasaya sürekli ucuz para sürmek zorunda.

Merkez Bankaları, faiz oranını bu kadar düşük tutmanın bir girdap olduğunu, mali balonların oluşacağını, kamu ve özel sektör borcunun rekor kırıp tehlike oluşturacağını biliyor. Üstelik Merkez Bankaları, gelecek krizleri göğüsleyebilmek için de faizi yükseltmesi gerektiğini biliyor. Uygulamaya çalıştığı şifa, hastaya verilen uyuşturucu miktarını azaltmaya çalışmak. İşte bu nedenle FED, çok temkinli şekilde faiz oranını biraz artırdı ve Avrupa Merkez Bankası, nakit akışını yavaşlattı. Ancak sonuçta, daha önce gördüğümüz gibi son kararı veren pazardır. Bu ortamda Merkez Bankaları, mali çevreleri desteklemeye devam etmek zorunda. Bunun için karşılıksız para basmanın günümüzdeki biçimi olan düşük faizi kullanıyorlar.

Düşük faiz oranının arkasında, süren kriz var

Mali sermayenin bu şekilde kendi kendine hareket etmeye zorlanmasının asıl nedeni, kapitalist düzenin krizinin süreklilik kazanmasıdır. Mali sermaye piyasasında, borç verilmek üzere bekleyen devasa miktarda sermaye birikmiş olmasına rağmen, sanayicilerin borç alma ve yatırım girişimleri, sınırlı kalıyor ve bu güç dengesinden dolayı faiz, düşük seyrediyor. Kriz nedeniyle mali çevrelerin elindeki para miktarı zirve yaptı. Üretim sektörününün elde ettiği kâr, yeniden üretim alanlarında yer bulmadığı için mali sektöre yöneliyor. Bu konuda fikir veren bazı tahminlere göre 1980'de 12 trilyon dolar olan bu miktar, 2007'de 241 trilyon dolara tırmandı. Bu oranı GSMH ile karşılaştıracak olursa, 30 yıl içerisinde GSMH'nın üç katı büyümesi anlamına gelir ve bu gidişat, 2008 krizinden sonra daha da hızlandı.

Zengin ülkelerde ekonominin mali sektörün etkisi altına girmesi ve üretim için yapılan yatırımın gerilemesi, aynı madalyonun iki farklı yüzü. Burjuva istatistiklerine göre, yatırım sabit brüt sermaye oluşumu ile ölçülür. Hem makine yatırımlarını, hem sanayi binalarını, hem lisans haklarını hem de herkesin yaptığı konut "yatırımlarını" kapsar. Bu yatırım kararları hiç mükemmel değil ve sadece bununla sınırlı. Dünya Bankası'nın verdiği rakamlara göre 1970'lerin ortalarından bu güne kadar, en zengin 80 ülkede GSMH'nın sabit brüt sermayeye oranı %5 geriledi. Gerileme oranı, sadece bir yıl içinde milyarlarca dolar azalma demek.

Örneğin ABD'nin gerileme miktarı 670 milyar dolar; Fransa'nın 400 milyar avro... Özellikle 2008'den bu yana, en çok 1970'lerden bu yana, tüm gelişmiş kapitalist ülkelerde yaşandı. Gelişmekte olduğu söylenen ülkelere gelince; Dünya Bankası'nın verdiği gelişmiş ülke rakamlarına göre daha güvenilir olsa da, bu ülkelerdeki yatırımlar, sanayileşmiş ülkelerin açıklarını kapatmaktan çok uzak.

Neredeyse sınırsız, bedava kredi bile yatırımı teşvik edemiyor. Mali sermaye ile sanayi sermayesi arasındaki ilişki, mali sektörün asalaklığının zirve yaparak üretim kârının mali sermaye tarafından yutulmasıyla sonuçlanıyor. Kapitalist ekonomi, artık içinden çıkmaktan aciz olduğu büyük bir çukura düştü.

Kapitalistler, 1970'lerden bu yana krizden kurtulmak amacıyla, kâr oranını yükseltmek için emekçilere karşı gerçek bir savaş sürdürdü ve sürdürmeye devam ediyor. Gerçek ücretin değerlerini düşürüyor, fabrikaları kapatıyor, işsizlik kitlesel seviyeye tırmandı, ücretlinin hakları kırpıldı, emeklilik ve işsizlik aylığı kırpıldı, kamu hizmetleri azaltıldı... 1980 ile 2015 arasında yaratılan toplam zenginlik içindeki kârdan hissedarlara verilen pay, yatırım ve hisse senedinin yeniden satın alınmasındaki oran; Avrupa'da %5'ten %24'e; ABD'de %5'ten %12'ye tırmandı.

Diğer yanda ücretlilere verilen pay Avrupa'da %68'den %60'a; ABD' de %65'ten %58'e geriledi. Bir yandan kitlelerin tüketim imkanı azalırken diğer yandan kâr artıyor, yatırımın payı göreceli olarak azalıyor. Burjuvazi servetine servet katarken, üretilen ürün ve hizmetlerden yararlanma olanağı kısıtlanıyor; sonuçta mali istikrarsızlık için zemin oluşup yeni krizler oluşuyor.

Avrupa Birliği'nde patronlara, yatırımları için karşılaştıkları engeller soruldu; verilen cevaplarda mali kaynak sorunu en son sırada yer alırken, ilk sırada "geleceğin belirsizliği" yer aldı. Oysa yeryüzünün her tarafında, topluma yararlı olmaya hazır milyonlarca işsiz var. Üstelik insanların karşılanmayan, bir sürü temel ihtiyacı var. İnsanlığın gelişmesinin önündeki temel engel, kapitalistlerin özel mülkiyet sistemi, yatırımlara bu temel üzerinde karar verme yetkisini tekellerinde bulundurmaları ve yatırımın niteliğine onların karar vermesidir. (15 Nisan 2019), LDC Temmuz-Ağustos, 201

Güncel... Güncel... Güncel...

Bolivya'da sağın iktidar oyunları

Bolivya başkanı Evo Morales'in istifası ve Mexico'dan ayrılışı, izinden gidecek tüm siyasi müttefiklerinin sırayla istifa ettiği bir dalgaya dönüştü.

Muhafazakar Jeanine Añez, parlamentodan geriye kalanlar önünde kendini başkan ilan etti ve karşılığında Morales'in partisi MAS'ın yetkilileri ve parlamentonun çoğunluğu bu durumu boykot etti.

Anayasa Mahkemesi Añez'in iktidarı ele geçirmesinde yanlış hiçbir şey bulmadığı gibi Añez ordu, sağ kanat ve elbette Washington tarafından selamlandı.

Parlamento üyesi başkanlık sarayına elinde İncil ile girdi, "Tanrı, İncil'in bu saraya yeniden girmesine izin verdi. Tanrı bizim gücümüz ve kuvvetimizdir" şeklinde beyanda bulundu ve bu sayede tüm Latin Amerika'nın gerici sağcılarının keyfini yerine getirdi. Yaptığı aynı zamanda Morales tarafından yürürlüğe sokulan laik anayasaya karşı yapılan bir kışkırtma hamlesi idi.

Yeni bir seçim çağrısı yapacağını tekrarlarken acelesi olmadığını da ekledi. Üstünde durduğu diğer bir nokta da eğer MAS'ın bir adayı olacaksa bunun Morales olamayacağı idi.

Añez'ın bir başka iddiası ise ülkeyi huzura kavuşturacağı idi ama daha ilk açıklamalarında yangına körükle gitmeyi başardı.

Zamanında Bolivya'nın yerlilerine dair yaptığı ırkçı açıklamalarla yeterince ün salmıştı.

Irkçı bir başkan tarafından yönetilmek istemeyen Morales destekçilerinin öfkesini şimdiden üstünde topluyor.

Santa Cruz bölgesinde Fernando Camacho tarafından yönetilen sağcılar ve patronlar, ayaklanmayı durdu. Morales destekçileri ise mücadeleyi sürdürüyor. Yürüyüşlerde sayısız "Darbeye hayır" yazılı dövizler ve yerli halkın bayrakları yer alıyor.

Ulusal Bağımsızlık Günü'nde La Paz şehri, polis tarafından tümüyle kapatıldı, dükkanlar ve okulları kapalıydı, günlük hayatın akışı sekteye uğradı.

Cochabamba şehrinde polisle şiddetli çatışmalar yaşandı ve iç savaş çağrısı yapıldı. Ülkedeki gerginlik bastırılamayacak düzeyde arttı.

Ertesi gün, Altiplano'dan protestocular, La Paz'a doğru yürüyüşe başladı.

MAS'ın liderleri arasında sağcılarla anlaşma yapılması gerektiği ile ilgili açıklamalar yapılsa da, parti merkezi sağcıların yoksulların koşullarını iyileştiren sosyal programları geri alacağını çok iyi biliyor. Dolayısıyla parti merkezi, son sözünü mücadeleden yana söyledi.

Sınıf Mücadelesi Yayınları - BM ICLC - London WC1N 3XX – Fiyatı: 1 TL / 50 p - 1 Euro
İnternet Adresi: http://www. union-communiste.org – http://www. sinifmucadelesi.net
E-mail: contact@union-communiste.org
Altı aylık (6 sayı) abone fiyatı: 6 TL/ 3 Pound. Bir yıllık (12 sayı) abone fiyatı: 10 TL/ 5 Pound.